

PARS IV.

DE BONIS ECCLESIASTICIS ET EORUM ADMINISTRATIONE

TITULUS I.

DE OBLATIONIBUS.

718. — Oblationes seu munera illa quae a fidelibus Deo et Ecclesiae sponte offeruntur, ad parochum loci pertinent, nisi de alia intentione offerentium vel ex consuetudine, vel ex communi persuasione, vel ex circumstantiis, vel aliunde constet.

719. — Ubi vero de hac alia offerentium voluntate constiterit, tunc parochus non de illis disponat pro lubitu suo, sed eas applicet iuxta mentem offerentium, quae in omni casu attendi debet.

720. — Quoad oblationes quas tam intra quam extra ecclesiam fideles exhibent alicui Imagini, parochus aut rector illius ecclesiae eas applicet ad cultum illius fovendum, et ad fabricam ac ornatum Ecclesiae vel Sacelli ubi illa venerationi exponitur.

721. — Quod ut efficacius fiat, optandum omnino est ut administratio oblationum quae in nonnullis ecclesiis penes laicos est ad parochum devolvatur; qui tamen in omni casu tam ingressus, quam egressus diligenter curet annotari in libro ad hoc specialiter de-

stinato, eademque diligentia invigilet ne oblationes fidelium in finem profanum distrahantur.

722. – Quod si aliquid de oblationibus superfuerit postquam fini intento ab offerentibus satisfactum fuerit, de eis nequeat disponere parochus nisi de Ordinarii consensu, cui quotannis de quantitate residua rationem reddere tenetur. (S. C. C. 28 Sept. 1888).

723. – Rectores illarum ecclesiarum, quae extra urbem episcopalem inveniuntur, licet ab Ordinario nominati et non obstante contraria consuetudine, nullam indicent collectam extra Ecclesiam faciendam, sive ad cultum fovendum, sive ad reparationem ipsius Ecclesiae, nisi de consensu Parochi.

724. – Eandem ob causam, ac etiam ad vitandos abusos qui hac in re irrepere possunt, nemo oblationes alibi colligat, nisi de proprii parochi consensu, necnon et parochi loci ubi oblationes colliguntur.

725. – Parochus autem, quamvis iustis de causis possit prohibere ne quis intra suae iurisdictionis finem collectam instituat, id tamen prohibere nequit cum non ab alio parochi, sed ab ipso Ordinario alicui tributa est facultas eleemosynas in Dioecesi colligendi. Neque potest prohibere ne collectas faciant illi, qui speciali et indubitato indulto vel privilegio apostolico gaudeant ad collectas peragendas, dummodo stent normis a Sancta Sede statutis et conditionibus ipsius indulti seu privilegii.

726. – Regulares demum in suis ecclesiis possunt stipites fixos apponere vel mensas parare ad recipiendas oblationes fidelium, quia id a iure ipsis concessum est; sed nequeunt sollicitare, inducere et invitare populum per publicam promulgationem ad oblationes in suis ecclesiis faciendas. Attamen standum est consue-

tudini, si alicubi contraria fuerit. Idque dictum sit, salvis privilegiis Apostolicis alicui familiae regulari certo concessis.

727. – Cum Romanus Pontifex, ob sacrilegam praesertim Ditionis Pontificiae expoliationem, fidelium oblationibus non parum indigeat, ad hoc ut Ecclesiae ipsius regimini, fidei propagationi, necnon totius Romanae Curiae decori consulere possit; officium certe sanctum simul ac gratissimum Episcopis et Clericis erit, tum ex propriis redditibus, tum ex fidelium obligationibus, eidem supremo Ecclesiae Pastori quotannis, ut mos est, pietatis obolum aliquod offerre. Quod ut plenius obtineatur stipes sub titulo *Obolo de S. Pedro* huic scopo dicatus singulis in Ecclesiis pateat: Episcopi vero per litteras, parochi per conciones, fideles identidem excitent ad hoc Vicario Christi subsidium elargiendum.

TITULUS II.

DE PENSIONE PRO SEMINARIO.

728. – Quantum Ecclesiae profuturum sit Seminarium apprime constitutum nemo est qui non videat. Hinc est quod Seminariorum reformationem maxime intendentes eas regulas, eamque normam alibi praescripsimus, quibus Seminaria suum finem assequi ac hodiernis necessitatibus satisfacere possint. Sed quia non rite tantae institutioni providebitur, neque id omnibus numeris explebitur, nisi media temporalia suppeditentur quibus id assequi liceat; ideo prae oculis habentes praescriptiones Concilii Tridentini, Benedicti XIII litteras apostolicas *Creditas nobis*, VII idus Maii an. 1725, una cum Institutione *Praeter Constitutionem* eiusdem

diei, sequentia ad memoriam revocamus, statuimus atque decernimus.

729. – Ad pensionem conciliarem pro Seminario solvendam tenetur: 1° Episcopus; 2° Capitula sive Cathedralis, sive Collegiatarum dioeceseos; 3° Rectores ecclesiarum sive matricum sive filialium; 4° Sanctuaria; 5° Regulares et sanctimoniales; 6° Piae sodalitates in dioecesi existentes.

730. Ne autem hac in re iura vel privilegia aliena violentur, prae oculis habeantur canonicae praescriptiones, et praesertim Const. Benedicti XIII *Creditae nobis* VII Idus Maii 1725 et Instructio de taxa imponenda pro Seminariis iussu eiusdem Pontificis edita.

731. – Episcopus de sua mensa absque ulla deductione expensarum, nisi forte earum quae ad percipiendos redditus necessariae fuerint, quotannis eam ratam partem pro Seminario tradat, quam quilibet alius beneficiatus eidem Seminario solvere tenetur.

732. – Capitula, Dignitates et Canonici, ita hoc tributum pro Seminario solvere tenentur, ut in computatione annuorum proventuum minime debeat supputari summa ad quotidianas distributiones inter praesentes assignata. Quod si totus redditus in distributionibus consistit, taxa determinari minime debet ab integris eorum redditibus, sed ex duabus tertiis partibus, quae in hoc casu vices gerunt praebendarum.

733. – Quoad Rectores ecclesiarum sive matricum sive filialium taxa cadere debet supra proventus qui proprie dicuntur parochiales, nulla expensarum facta deductione, nec eximuntur parochiae ad Regulares pertinentes.

734. – Pensio dicta conciliaris imposita omnibus parochis et destinata ad Seminarii sumptus, compu-

tatur hoc tempore a tribus ad quinque argenteos pro centenario.

735. – Sanctuaria aliaque templa, si quae sint, in quibus propter venerationem et cultum singularem alicui praestitum imagini, praeter proventus totaliter incertos, et alii sunt qui certi de incertis audiunt, taxam quoque solvere tenentur, horum proventuum habitatione computandam.

736. – Taxam pro Seminario regulares quoque persolvant, ac iuxta Constitutionem supra citatam, quoad ea solum beneficia ac redditus exempti sint, supra quae Sedes Apostolica expresse exemptionem concessit.

737. – Sanctimoniales autem ad hanc pensionem cum proportione suorum reddituum tenentur, nisi specialissimum habeant titulum quo ab hac obligatione eximantur.

738. – Sodalitia laicorum quae Ordinarii auctoritate in Regularium quoque ecclesiis erecta sunt, huic taxationi subduntur, si fundos, capitalia vel legata habuerint: aliter ad nihil ex iure tenentur. Attamen si nondum satis Seminario provisum fuerit, eorum directores potest Episcopus hortari, ut ex redditibus provenientibus ex certis oblationibus, quae singulis mensibus annisve, titulo eleemosynae, aut ex statutis a sodalibus conferuntur, ad incrementum Seminarii aliquid donare velint; dummodo tamen voluntas dantium non defraudetur, servatisque servandis.

739. – Ut autem in taxa imponenda securius incedatur, Episcopus praecipere debet tum Rectoribus ecclesiarum matricum, quae ad regulares pertinent, tum ecclesiarum filialium et sanctuariorum quae sunt in dioecesi ut infra terminum convenientem in ipsius cancellaria notam exhibeant, qua absque ulla deductione

de proventibus parochialibus sive de summa oblationum fideliter constet.

740. — A Regularibus etiam haec nota exigatur in qua redditus annui, si quos habent, constet, deductis tamen expensis ad eorum perceptionem necessariis.

TITULUS III.

DE TERTIA EPISCOPALI.

741. — Muneris est parochorum in dioecibus huius Provinciae ecclesiasticae vitam degentium eam subministrare portionem proventuum parochialium, quam Episcopo assignare placuerit, et quae ad Ecclesiae necessitates sublevandas est destinata; reservatis tamen canonicis praescriptionibus ne iusta mensura excedatur.

742. — Tertia dicta Episcopalis, parochis et vicariis qui precario Paroeciis praeficiuntur imposita, singulis mensibus de redditibus in libris emolumentorum appositis solvi debet, dummodo portione congrua non fraudentur, et supersit quantum sufficiat ad explendum onera officii sui.

743. — Parochi qui portionem pensionis solvere debent, eam quolibet bimestri mittant ad Episcopum una cum nota, qua tum proventuum, tum expensarum ratio reddatur.

TITULUS IV.

DE IURIBUS DICTIS STOLAE.

744. — Ad populum fidelem sine dubio spectat congruam ministris Ecclesiae sustentationem praebere; ipsi enim dum ex una parte eius bonum spirituale procurant, laborando pro tanti finis assécutione, quippe qui

de animabus sibi commissis Deo respondere debent; ex alia parte ob sui ministerii sanctitatem nequeunt se negotiis saecularibus immiscere, neque eas artes ac industrias exercere, quibus honestam sibi sustentationem procurare possint. Hisce de causis non solum ius divinum expresse in Evangelio promulgatum, nec solum ius ecclesiasticum iamdiu ab Ecclesia sancitum, omnibus saeculis exercitum; sed etiam ipsum ius lumine rationis cognitum, quod clarissime nobis ostendit operarios dignos esse mercede sua, nec ullum propriis stipendiis militare debere, declarat etiam Ecclesiae ministros a populo sustentari necessarium esse. Hinc facile sequitur non esse meras oblationes eas quae occasione quorundam actuum ministerii ecclesiastici sacerdotibus tribuuntur, nec pretium eorundem actuum eas nominare debere, sed esse vera tributa quibus suam erga Ecclesiae ministros obligationem populus fidelis adimplet. De his igitur tributis, quae iurium parochialium apud nos nomen obtinuerunt, sequentia placuerunt statuere.

745. — Oportet ut Episcopus auctoritate sua edicat quantum fideles praestare teneantur occasione quorundam sacramentorum et benedictionum, idque licet taxa aliqua in pluribus paroeciis iam vigeat.

746. — Haec taxa determinari debet in Synodo dioecesana, vel per edictum Episcopale, attentis tum cleri necessitatibus, tum praesentium temporum adiunctis quae Episcopi prudentiam latere non possunt.

747. — Taxa haec aequitati respondeat, praesertim pro indigentibus; ab iis qui ad egestatem reducti sunt nihil omnino exigatur nisi quod ipsi sponte dare velint.

748. — Edictum Ordinarii in quo actus quidam mi-

nisterii taxantur, populo notum fiat, atque in officina parochiali necnon in Sacristia affigatur.

749. – Nihil amplius exigatur a fidelibus praeter taxam ab Ordinario praescriptam, et ad restitutionem teneantur qui hanc dispositionem contempserint.

750. – Nefas est aliquid occasione SS. Viatici aut Confessionis exigere nec titulo laboris, etiamsi loca dis-sita percurrenda sint. Si quis vero in hoc deliquerit ab Episcopo corrigatur.

751. – Si ob causam gravem vel facultate ab Ordinario obtenta baptizatur puer alienae paroeciae, mittatur ad eius proprium parochum testimonium baptismi et taxa a patrinis hac de causa tributa.

752. – Si consuetudine vel parochi licentia simplex sacerdos mulieri post partum benedixerit, eiusdem sint oblationes quae tali occasione offeruntur.

753. – Quamquam ius omne velit ut proventus paroeciae ad parochum pertineant, tamen cum ipse abfuerit per notabile tempus a sua adscriptione, Episcopus designet aliquem qui illius vices suppleat, et huic partem ex proventibus parochialibus assignet, quae deductis expensis computari debet.

754. – Si autem parochus vicario suo relinquit paroeciam in eius absentia administrandam, haecque nimium protrahatur, tunc deductis expensis, ex proventibus parochialibus fiant duae partes aequales, quarum unam parochus, alteram vero Vicarius suam faciat praeter consuetam istius mercedem.

755. – Quod si propter Vicarii defectum commendata fuerit paroecia alicui ex parochis vicinis vel cui-libet sacerdoti adprobato, eidem duas ex tribus proventuum parochialium partibus, expensis etiam deductis, adtribuatur.

756. – Ut effectum vero supradictae praescriptiones sortiantur, absentia parochi quae octo dies praetergre-diatur, notabilis reputanda est.

757. – Non cogat parochus ut matrimonium contrahant in sua paroecia eos qui ius habent contrahendi in alias, sed tantum ab iis exigat quod in taxa dioecesana praescribitur occasione publicationis bannorum.

758. – Si aliquis vero, licentia habita ab Ordinario, in ea paroecia vult matrimonium contrahere in qua nec ipse nec sponsa domicilium habuerit, tunc integre persolvat proprio parochi quae in taxa persolvenda praescribuntur.

759. – Omnia quae pro matrimonio sunt stabilita solvantur paroeciae illi, in qua informatio matrimonialis facta est: paroeciae vero in qua matrimonium contrahitur illud tantum solvatur quod in taxa dioecesana pro hoc casu speciali determinatum fuerit.

760. – Parochus nimis facilis non sit ad diminuendum vel omnino remittendum quod in taxa praescribitur, idque ne male audiat apud populum eius successor, si ei libuerit integram taxam exigere, et etiam ne populus, nolens inde integram taxam solvere, incongruam reddat paroeciam. Denique in omnibus quae taxam dioecesanam respiciunt accurate servantur praescripta a S. C. C. edita die 10 Iun. 1896.

TITULUS V.

DE ECCLESIIS AEDIFICANDIS ET REPARANDIS.

761. – Nulla erigatur Ecclesia, seu Capella cultui divino publico destinanda nisi eius erectio iudicio Ordinarium expedire videatur, ac iam adsint vel probabi-